

O I D U E C O N D O .

tirsdag, den 15. aug. 1944.

Ord for dagen: Adolf Hitlers "Mein Kampf": Intellektualisme betyr nasjonalt forfall. Nasjonen trenger sterke menn og ikke filosofer. Det tredje Rike bygger ikke på teorier, men på muskler og styrke."

Når begynte krigen?

Den høyt ansette militærforfatter Liddell Hart skrev tre dager etter Østerrikes erobring, altså 15/3 1938 følgende: "De som taler om å forhindre en ny storkrig er allerede 20 måneder forsent ute. Det 20 årh.s. annen storkrig begynte i juli 1936 som en direkte følge av den oppmuntring og de erfaringer Japan hadde vunnet i Mandsjuriet og Italia i Abessinia ved å trosse Folkeforbundet og å gjennomføre den kamuflerte krigs nye teknikk. Den hjelp til transport av Francos tropper fra Afrika til Spania som utret direkte med fly, og Tyskland indirekte med krigsskip, var den nuværendes krigs første operasjoner. De etterfølgende begivenheter i Spania, i det fjerne Østen og nå i Sentraleuropa, er den moderne form for den fase som består i bevegelser for å sikre seg posisjoner for å sikre seg innen man retter det avgjørende støt." Liddell Hart: The defence of Britain. Faber & Faber 1938.

Vi advarer mot følgende angivere: De tre statspolitier Kirsebom, Per Oppegaard og Odvind Levernes, alle fra Lillehammer er farlige angivere og søker spesielt å komme de av våre gutter som er i dekning til livs.

Tyrkia inn i krigen.

Tyrkia er atter en gang kommet i røykelyset. Det erklæres på enkelte hold at landet nå vil tre inn i krigen. Noe er iallfall i gjæte. Tyrkia har under krigen ført en egoistisk politikk. Ved krigens begynnelse inngikk det en militærallianse med England og Frankrike og skulde etter denne bl. a. bistå forbundsfellen om noe land - med uttrykkelig unntagelse av Sovjetunionen - foretok angrep som innviklet England eller Frankrike i krig i Middelhavsområdet. Tyrkia foretok seg imidlertid intet hverken da Italia angrep Грекенland eller da tyskerne våren 1941 innledet sitt felttog på Balkan. Bare noen få dager før den tysk-russiske krig brøt ut, skaffet Hitler seg ryggen fri ved å slutte en vennskapstraktat med Tyrkia. I 1942 bevilget Tyskland landet store kreditter til innkjøp av moderne krigsmateriell. London var nødt til å holde gode miner til slett spill og offisielt ble det aldri ytret et vondt ord om Tyrkia. Krigslykken vendte seg imidlertid og de alliertes toner ble strengere. I mai i år holdt Churchill en tale hvor han skarpt klandret Tyrkias overkreivne forsiktige holdning, og resultatet var at Ankara foretok en viss justering av sin politikk i eno alliert retning. Det er blitt tyskernes tur til i almindelige vendinger å prøve Ankararegjeringens helt igjennom Tyrkiske holdning. Churchill ytret i sin mai tale at han var blitt skuffet i sitt håp om at Tyrkia dristig skulle tre inn i krigen eller i det minste bevilge de nødvendige flyplasser. Det tyrkiske motargument var at en avgivelse av flyplasser ville trekke landet inn i krigen og at Tyrkia - blant annet p.g.a. at de allierte krigsmaterielleveransene ikke hadde vært så store som ventet ennå ikke var ferdigrustet. Leveransene stoppet og militærdelegasjonen reiste hjem, men det allierte press på Tyrkia opphørte ikke helt. Landet ble tvunget til å innstille kroneksporten til Tyskland og til slutt stanset den tyrkiske regjering all passasje av kamuflerte tyske krigsfartøyer gjennom Dardanellen. I forbindelse med Dardanellcraffaren trådte utenriksminister Menemendjoglu tilbake fra sin stilling midt i juni og det er mulig at de siste ukers forhandlinger delvis har sin forklaring i dette. Menemendjoglu var ikke særlig populær hos de allierte. Den viktigste faktor som er kommet til er imidlertid at russerne nå tar del i forhandlingene. Tyrkias ledelse som tidligere ikke trodde på den russiske armes muligheter på rumenerfronten, har i de siste måneder måttet revidere sitt syn. Nå når krigen går mot slutten, blir det meget om å gjøre for tyrkerne å passe på at de ikke helt skyves tilside ved fredsoppgjøret hvor spørsmålet om Dardanellene og Tolvøyene utvilsomt kommer opp. Mens tyrkerne på den ene side må forbedre sin noe anstrengte goodwill hos de allierte, vil de på den annen side utnytte enhver mulighet

for å slippe å gå med i krigen. Hver vidtgående de siste krav til Tyrkia er, vites ikke; men det er ikke umulig at forhandlingene varsler om nye store militære begivenheter i syd-øst-Europa. Malinovskis 3. ukrainske armé kommer vel ikke til å holde seg i ro stort lenger og i Midtøsten står store allierte arméer som vel ikke bare skal føre sam- pingliv hele krigen. I Romania, Ungarn og Bulgaria har det nye press mot Tyrkia vakt stor uro. Aksemaktene ser i dette land krigsbare- metret i syd-øst. De går ut fra at ingen alliert invasjon på Balkan er mulig uten Tyrkias aktive eller i all-fall passive medvirkning.

Nyheterne fra London den 14. august 1944.

Vestfronten. I vest trekker den 7 tyske armé seg stadig tilbake, her forfulgt av amerikanske tropper. Amerikanerne har, så å si i forbifarten erobret Alençon. Kampene foregår nå i området ved Argentan. Britiske og kanadiske tropper har hatt ny framgang ved Vire og utvidet sine be- holder på nordsiden av Orne. Den slik som de allierte tropper har sluttet om de tyske, viser seg mere og mere skæbnesvangre. Åpningen er mindre 30 km. bred mellom Falaise og Argentan. Uoffisielt meddeles at kanadierne står 6 km. n.v. for Falaise. Et kunnike som lag inn mens nyhetene ble lest, meddeler at kanadierne nå har foretatt et voldsomt angrep mot Falaise og tross sterk motstand har brutt gjennom de tyske linjer. Også de amerikanske tropper som har rykket nordover fra Le Mans møter sterk motstand. General Eisenhower har uttalt til sine menn: Ved å res innsats har vi nå en sjanse til å vinne en avgjørende seier. Begjæret blandt de franske er stor. Det gjelder det ikke å unne fienden noe ro, å intet høve til å rømme. Hver eneste tysk soldat skal enten ha valget mellom å overgi seg eller å bli drept. Denne uke har vært skjebnes- vanger for den 7. tyske armé og tross innbitt motstand og fortvilte an- strengelser er de nå nødt til i utsluttede masser å rømme ut av den trange åpning som ennå er lennet dem. - Amerikanske tropper står nå også 11 km. øst for Mortagne og har hatt en framgang på 80 km. fra Argentan. Den viktigste tyske retrettvei er brutt. - Ifølge et Führer dekret skal den militære og sivile forvaltningen i Belgia og Nord-Frankrike forenkles og ledes inn under en ledelse. All denne ledelse er utnevnt til gruppe- fører Jungblau. Den 7 armés stilling er nå så prekær at tilbaketrekning nå må foregå i dagslys. Tallet på tyske fanger er nå kommet opp i 115.000 mann.

Østfronten. Det russiske framstøt mot Østersjøen ved Riga, er utvidet og forsterket. Vestfor Bialystok meldes om fortsatt framgang. Hver et viktig jernbaneknutepunkt er inn tatt. Tyskernes stilling i Balticum blir mere og mere prekær. 60.000 tyske er falt i dette avsnitt og 10.000 tatt til fange i løpet av den siste uke. Også fra det sydlige frontavsnitt meldes om fortsatt framgang, og flere tettbebygde strøk er blitt erobret. Feltmarskalk Paulus som for 1½ år siden ble tatt til fange ved Stalingrad har fra Moskva holdt en tale til de tyske soldater. Tyskerne bene i sin tid i lengere tid at han hadde overgitt seg, indisert i selvmord og deportert ham med sikkelov med alt eller annet. Han har ingen forbindelse hatt med den tyske befrielsekorpset i Moskva og rettet i sin tale en oppfordring til de tyske soldater om å overgi seg. Han hevdet at krigen var ugjenkallelig tapt og at man tross Hitlers intuitive og gulemmelige styrelser absolutt intet annet enn tap hadde å vente.

Italia. Fra Italiafronten intet nytt.

Flyangrep. Den uopphørlige bombing av den tyske frontlinje i vest fortsetter. Den retirerende tyske 7 armé blir utsatt for de kraftigste angrep dag og natt. Lørdag ble det foretatt over 1000 utfall mot fronten, og det kan noteres store skader på jernbanemål, transporter og forsyninger. 750 tunge amerikanske bombefly har fra baser i Italia angrepet tyske mål i nedre Rhonedalen og i nærheten av Marsaille. Liberatorfly har angrepet Brest og Beaufighterfly eskortes opp i nærheten av Girondenunningen. Ludwigshafen, Mannheim og mål i Nord-Tyskland var igår målet for de amerikanske fly. Britiske moskitofly angrep Hannover innsett.

Norge. Flere tyske offiserere i Norge er arrestert eller deportert for de nekter å avgi Hitlerhilsen.